

ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАЦІОНАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Свиридюк Наталія Петрівна, заступник завідувача науково-дослідної лабораторії кримінологічних досліджень та проблем запобігання злочинності Державного науково-дослідного інституту МВС України, доктор юридичних наук, доцент.

Суттєвою проблемою сучасності є організована злочинність, яка не лише проблема у національній правоохоронній діяльності, яка підриває державну безпеку, але також має потенціал для впливу на інші важливі галузі безпеки людини, будь-то соціальна, політична, економічна чи екологічна сфера [1]. Це загрожує безпеці, стабільності та розвитку – на рівні особистості, місцевих громад та на національному (і, звичайно, на транснаціональному) рівні.

Розуміючи масштаби і наслідки організованої злочинності, а також необхідність її виявлення та реалізації ефективних стратегій щодо зведення до мінімуму злочинної діяльності, абсолютно необхідною стає національна відповідь, що стало основним завданням для будь-якої країни. У певних слабких юрисдикціях можливою є нестача інформації; в інших, що досить поширено, є надлишок інформації, але вона дезорганізована та недоступна або не «пов'язана» з окремими особами, відомствами та установами, які за об'єктивних причин не мають можливості обмінюватися нею, умовно – ситуація «ми знаємо, що ми знаємо, а, що ми не знаємо?». Більшість країн, як правило, має кілька агентств, які відповідають за запобігання та розслідування різних аспектів організованої злочинності. Організація цих заходів задля уникнення дублювання та забезпечення максимальної координації, впливу і заощадження коштів може бути проблемною.

Реалізація процесу національного оцінювання ризиків організованої злочинності забезпечить краще та більш глибоке розуміння пов'язаних із цим проблем і методів роботи, що використовуються злочинцями у певний період часу. Важливо розуміти загальну картину загроз і шкоди, пов'язаних із організованою злочинністю, її вплив (на міжнародному, національному та місцевому рівні) і те як вона змінюється та розвивається. Неменш важливо, що це буде адекватною відповіддю організованої злочинності, визначаючи пріоритетні напрями правоохоронної діяльності. Це також дозволить розробити та реалізувати більш ефективні та скоординовані стратегії, які будуть ефективніше запобігати і забезпечувати розслідування організованої злочинної діяльності. Це дозволить державі та її правоохоронним органам зайняти найвищу сходинку щодо вирішення проблеми організованої злочинності, з більшою вірогідністю забезпечити відповідний рівень безпеки в суспільстві та підвищити суспільну довіру.

Реалізація національного процесу оцінювання ризиків організованої злочинності покращує обізнаність, допомагає приймати ефективні рішення, покращує використання обмежених державних ресурсів тощо. Проведення національної оцінки ризиків організованої злочинності є процесом, що допомагає прийняти рішення. Це описування загроз й оцінювання відповідних ризиків, що на сьогодні виникають перед країною та постануть у майбутньому, пов'язаних з організованою злочинністю, виявлення прогалин у чинній системі протидії та визначення відповідних заходів щодо їх уникнення, а також розроблення управлінських рекомендації щодо виявлених загроз [2; 3; 4; 5].

Крім того, оцінювання ризиків організованої злочинності забезпечує краще розуміння організованої злочинності у країні, її специфіки та можливого поширення в майбутньому. Це включає в себе розуміння впливу в межах держави організованої злочинності, яка походить або ініціюється з інших, у якості зовнішньої загрози.

Охоплюється весь спектр організованої злочинної діяльності, а не тільки особливий окремий її вид.

Основна причина щодо проведення національної оцінки організованої злочинності полягає в тому, щоб забезпечити цінну, своєчасну і точну інформацію для політиків і керівників правоохоронних органів про характер і масштаби проблеми і те, яким чином необхідно діяти, щоб приймати більш обґрунтовані рішення та ефективно протидіяти проблемі організованої злочинності. Це включає в себе прийняття рішень щодо пріоритетів діяльності, визначення профілактичних заходів та слідчих можливостей, а також розподілу ресурсів.

Крім того, національна система оцінювання ризиків організованої злочинності є надзвичайно цінним інструментом для керівників і працівників правоохоронних органів (та інших організацій державного і приватного сектора), так як інформує щодо останніх тенденцій та напрямів поширення організованої злочинності. Це також допомагає у виборі пріоритетів і визначає більш ефективні заходи для впровадження дієвих механізмів щодо боротьби із організованою злочинністю.

Список використаних джерел:

1. The evolving challenge of transnational organized crime // Trends in Crime and Justice, 2005 (UNODC/UNICRI). – P. 25-54.
2. Central Intelligence Agency, USA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.page2007.com/dni_2008.pdf ()
3. Europol [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.europol.europa.eu/index.asp?page=publications&language=
4. Royal Canadian Mounted Police, Canada [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rcmp-grc.gc.ca/es-ae/2007/enviro-scan-analyse-2007-eng.pdf
5. Serious Organized Crime Agency, UK [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.soca.gov.uk/assessPublications/UKTA0809.html